

ЛІКАР З УКРАЇНИ ВІДВІДАВ  
НЬО ЙОРК



Офіційна візита в Ньюйоркській медичній школі (зліва):  
д-ри Любомир Ворох, С. Шодер і Борис Білінський.

Нью Йорк. — Дня 3-го жовтня ч.р. Відділ УЛТПА Метрополіти Нью Йорку запросив своїх членів та ширше громадянство до Українського Інституту Америки щоб привітати науковця та автора багатьох медичних праць, голову катедри онкології, проректора Львівського медичного інституту та голову Львівського відділу Українського Фонду „Милосердя” та здоров’я проф. д-ра Бориса Білінського.

Д-р Б. Білінський, як і його попередник д-р Любомир Пиріг, перший заступник директора Київського Урологічного Інституту, головний нефролог міністерства охорони здоров’я УРСР, який також гостив у згаданому інституті 12-го липня ч.р., були запрошені відвідати Ньюйоркську медичну школу д-ром Любомиром Ворохом, який навчався за контакти співпраці між українськими медичними

У Торонто відбулася ювілейна  
наукова конференція НТШ

Торонто (В.Т.). — З нагоди 175-ліття від дня народження патрона НТШ Тараса Шевченка і 40-ліття існування НТШ у Канаді, у суботу, 18-го листопада ч.р., відбулася тут ювілейна наукова конференція.

Конференцію відкрив голова канадського НТШ д-р Богдан Стебельський вступним словом, в якому зазначив проблему розвитку української науки, а зокрема Наукового Товариства ім. Шевченка в Україні та в країнах діаспори, в тому й 40-річчю праці НТШ у Канаді.

Конференція складалася із двох сесій. Першою провів інж. д-р Володимир Мацьків, другою інж. д-р Юрій Курис. На відкритті першої сесії д-р Мацьків повідомив про привітання провідних діячів української діаспори в Україні. До Києва повертається тіло нескореного поета Василя Стуса, що, як Шевченко, мучився, але не казався. Однею з тематик було мовчання мовчанкою привітати великого сина України.

Першу доповідь до теми „40 років праці НТШ у Канаді” читав мгр Василь Верига, історик і бібліотекар Торонтоського університету. Він накреслював у сконденсованій формі діяльність товариства у різних ділянках науки, в адміністративній, науковій, видавничій та громадсько-суспільній. 40 років діяльності товариства надто велика тема, щоб у короткій конференційній доповіді охопити не лише факти подій, але й дати синтезу праці та її оцінку.

Другу доповідь, „Метафора Шевченкового гніву”, читала мгр Аріадна Стебельська, літературознавець, поетеса і мистецький скульптор. Доповідач накреслювала різні філософські аспекти метафори і зв’язала метафору Шевченка з філософією Платона, яка визнає організм твору, та мистецтвими поглядами романтиків. Шевченкова метафора гніву, як і вся його образність, є виявом

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ  
СТАНИЩ

Ньюарк, Н.Дж. — Тут в середу, 13-го грудня ч.р., відбулися Загальні збори Пластової Станиці, перша частина яких відбулася 16-го листопада. На зборах відбулися перевибори нової Станційної Старшини і обговорення різних важливих і критичних справ. Збори почнуться в год. 7:30 вечора в Пластовій Домівці.

В Гарварді відбуваються  
установчі збори Асоціації  
українознавства

Кеймбридж, Масс. (УНІГУ). — Установчі збори Американської асоціації українознавства відбуваються в Гарварді 8-9-го грудня ч.р.

Як відомо, від 29-го травня до 2-го червня у Неаполі відбулася міжнародна конференція „Історія української культури: проблеми і перспективи”, організована неапольським Інститутом східних студій, як подарунок зібрання, Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету, інститутами літератури і мовознавства Академії Наук України. Під кінець конференції її учасники утворили ініціативну групу, яка офіційно заснувала Міжнародну асоціацію україністів (МАУ), прийняла її статут і обрала бюро асоціації на перший термін — до проведення в Києві наприкінці серпня — на початку вересня 1990 року першого міжнародного конгресу україністів.

Неапольська конференція доручила представникам окремих країн і регіонів, зокрема віцепрезиденту МАУ приступити до організування національних або регіональних асоціацій МАУ. Щодо ЗСА це завдання припало проф. Григорієві Ю. Грабовичу, директору УНІГУ.

Хоч до Гарварду запрошено ширше коло українців, членство майбутньої асоціації аж ніяк не має обмежуватися до їх числа. Засновники ставлять собі більш скромне завдання — послужити форумом, який запропонує напрямки для подальшого розвитку асоціації. Як спостерігачів запрошено деяких колег з Канади, а також делегацію з України на чолі з президентом МАУ Віталієм Русанівським. Ця делегація брала також участь у симпозиумі з української літератури, що його проведено у Кеймбриджі під егідою IREX.

У перший день зборів в п’ятницю, 8-го грудня були виступи членів бюро МАУ і дискусії. Віцепрезидент МАУ проф. Г. Грабович сформулював цілі МАУ, а президент В. Русанівський розповів про діяльність МАУ в Україні. Передбачено також повідомлення голів комісій МАУ — археологічної (проф. Омелян Прицак), видавничої (проф. Богдан Кравченко), бібліографічної (проф. Ярослав Ісачевич). В другий день зборів учасники обговорять і приймуть статут асоціації, оберуть виконавчий комітет. Буде сформульовано також тематику для засідань майбутнього міжнародного конгресу україністів і встановлено процедуру підбирання американських учасників конгресу.

О. Гевка виграла вибори

Філадельфія. (Я. Татомір). — Орієнтація Гевка, відомого активіста з Філадельфії, виграла вибори 9-го листопада ч.р. до Ради округу Плимута біля Філадельфії.

О. Гевка кандидатка від Республіканської партії і виграла майже більшістю 17 голосів. Перемога ця замінна тим, що О. Гевка перемогла дотеперішнього радного Джона Руссо в окрузі, де величезна більшість виборців є італійського походження і де О. Гевка є загальною відомою як українська громадська активістка.

Коли стало відомо, що О. Гевка виграла вибори, деякі її виборці питали жартівливо і доброзичливо: „Чи тепер треба буде вивісити на приміщеннях ради — український прапор?”

Вислід виборів був би правдоподібно інший, якщо б кандидатка не була, із типовою для неї невтомною енергією, відвідала перед виборами понад тисячу хат виборців.

При цій нагоді варто додати, що О. Гевка є вже 15 років дуже активною членкою Філадельфійського Комітету Оборони Національних і Людських Прав



О. Гевка

Відновлено канадську  
делегатуру УСЦАК

Ньюарк, Н.Дж. (О. Твардовський). — Завдяки постанові Управи Української Спортової Централі Америки і Канади та наполегливому старанню її голови Мірона Стебельського, в суботу, 2-го грудня ч.р., офіційно відновлено Канадську Делегатуру — УСЦАК.

Саме цього дня в Домі СТ „Україна” в Торонто, відбулися Загальні збори Делегатури в яких взяло участь 17 представників активних спортивних осередків і спортивних ланок молодіжних організацій. Збори відкрив раніше уповноважений Управою УСЦАК Олександр Скоцень (один із членів підготовчого комітету), який привітав учасників та присутнього голову УСЦАК М. Стебельського. Дальше ведення зборів перебрала вибрана Президія в складі: В. Ігнатів, голова, Я. Фенні, заступник, О. Скоцень, секретар, М. Стебельський, почесний член.

Згідно з прийнятим порядком дня, був відчитаний

статуту УСЦАК, для ознайомлення членів Делегатури. Після цього короткі й ділові звіти зложили представники активних осередків СТ „Україна”, Української — Юнацької Ліги копаного м’яча, в якій виступає 32 дружини, Української бейзбольної Ліги, що охоплює 12 дружин чоловічих і жіночих, Спортивного Осередку СТ. Катерини, СТ „Україна” Ошава, спортивних ланок СУМ і Пласту. По короткій і гармонійній дискусії відбувся вибір Управи, до якої ввійшли: Я. Коваль — голова, О. Соханівський — заступник, мгр І. Кузь — секретар, М. Когут — фінансовий, Т. Біляк — організаційний, В. Соколик — пресовий; ланкові: теніс — Р. Комаровський і П. Мельник, відбаванка — П. Келембет, А. Ю. Гумінілович, жіноча відбаванка — Юлія Андрюха, копанний м’яч — М. Гарпанич і Б. Філь, настільний теніс — О. Дрогобицький, бейзбол — К. Кульчицький; Заступник (Закінчення на стор. 3)

Митрополит Мстислав звертався  
до М. Горбачова

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Блаженніший Владика Мстислав, Митрополит УАПЦ і УПЦ в ЗСА, надіслав до Головної Канцелярії УНСоюзу копію свого листа до Михайла Горбачова з 29-го листопада ч.р., адресованого до амбасаді СРСР в Римі, Італія, з проханням пошанувати права УКЦеркви і УАПЦеркви в Україні.

У листі, між іншим сказано: „Як повідомляють найповажніші органи міжнародної преси, Ви, Пане Президенте, є обтяжені великою надією вірних Української Католицької Церкви, що під час цієї Вашої зустрічі з Папою буде порушено справу легалізації існування Української Католицької Церкви в СРСР.

У зв’язку з цим, вважаю за свій великий обов’язок просити Вас, щоб під час цієї історичної зустрічі, в об’оріт Вашої уваги була і доля Української Автокефальної Православної Церкви, яка, дякуючи Вашій світлій ідеї — немічній лікувати, а бракує доповнювати, — стає на власні ноги...”

В Чехо-Словаччині  
комуністи програють

Прага, Чехо-Словаччина. — Ладіслав Адамец зрештовував за посту прем’єр-міністра Чехо-Словаччини, а на його місце призначено відомого невідомого 43-літнього словака Маріяна Чалфу, якого тільки тому тижень найменовано до нового кабінету заступником прем’єр-міністра. Уступачи прем’єр Л. Адамца сказав, що на його думку молодша людина мабуть зможе мати більші успіхи в дискусіях з опозицією та формуванням нового уряду. Перебрати пост прем’єра запропонував М. Чалфа президент Чехо-Словаччини Густав Гусак, один із твердодільних комуністичних вождів.

Не зважаючи на всі ці зміни, опозиція, тобто „Громадський форум”, дала більше настроя на тому, що коли уряд не зможе сформувати кабінету, в якому комуністи не мали б більшості, то відновляться масові демонстрації та увійде в життя заклик про загальний

страйк. Речник „Громадського форуму” оголосив, що коротко перед референдумом Л. Адамца він особисто передав урядові листу громадян, яких „Громадський форум” пропонує як кандидатів до майбутнього кабінету. Але Л. Адамец зignorував цю листу. „Громадський форум” через свого речника заявив, що найважливішою точкою переговорів яким тепер повинно бути уступлення з посту президента Густава Гусака та оформлення нового кабінету, в якому комуністи не були б більшістю. Вацлав Гавел, лідер „Форуму”, погодився бути кандидатом на становище президента.

Ще одним розпаленим кроком Комуністичної партії в Чехо-Словаччині було проголошення, що Мільоша Якеша і Мірослава Степана, керівника празької Комуністичної партії, усунуто з її рядів за те, що допустили до брутального побиття демонстрантів 17-го листопада в Празі.

В АМЕРИЦІ

ВЕРХОВНИЙ СУД у Вашингтоні вперше розглядав справу, у якій йдеться про право на смерть. Вже понад шість років після автомобільної катастрофи Ненсі Крузен знаходиться у стані клінічної смерті, в якому вона ще може існувати біля 30 років. Верховний суд у Міссурі не дав згоди на прохання членів сім’ї Н. Крузен відлучити медичне обладнання, яке підтримує елементарне функціонування її організму. Під час дискусії над цією справою у переповнений зал розглядалися моральні, філософські аспекти, але найбільше аргументів було на рахунок конституційного права людини на приватність. Як судді, так і юристи висловлювалися дуже скептично у пошуках вирішення цієї контрверсійної справи.

МАЙБУТНЄ АВТОМОБІЛЬНІЙ ІНДУСТРІЇ Америки сьогодні виглядає ще більш похмуро, ніж на початку 80-их років, коли дитроїтські продуценти звернулися до Вашингтону за астановами квоти на японський імпорту автомобілів. „Велика трійка” вже знову змушена зачиняти підприємства, звільняти працівників та відкладати інвестиції. Фірма Крайслер зачинила фабрику у Віскансіні, проголосила наступне закриття у Мішигені та продаж свого виробництва військової електроніки та Галфстрім бізнесу. Джералд Мотор закрив свої підприємства у Джорджії, Массачусеттс та Мішигені. Навіть Форд, який ще донедавна тримався, проголосив у вівторок, 5-го грудня, що тимчасово закрив свою фабрику в Огайо. Протягом семи років виробники намагалися збільшити якість та зменшити ціну, але спеціалісти аналітики передбачають ще більше сповільнення автомобільної промисловості, яка не витримає конкуренції японських автомобілів.

ПРОДОВЖУЄТЬСЯ КРИЗА у Департаменті енергетики, де 8 з 18 найвищих посад все ще залишаються вакантними. Минуло п’ять місяців з того часу, як секретар енергетики Джеймс Д. Ваткінс обійняв це нове керівництво візьме в руки контроль над семи підприємствами атомної енергії, що знаходяться у критичному стані. У своєму інтерв’ю, у вівторок, 5-го листопада, Дж. Ваткінс, адмірал у відставці, який є також головою Крайової комісії вивчення АІДС, сказав, що випадки з морської флотії є нічим у порівнянні з Департаментом енергетики, бо він ще ніколи не мав таких труднощів, як тепер, працюючи з людьми в Департаменті енергетики.

РОЗПАДАЄТЬСЯ НАЙБІЛЬША у світі жидівська організація Б’най Брит. 120,000 членів-жінок цієї організації готуються проголосити свою автономію. Б’най Брит була заснована жидівськими емігрантами з Європи у 1843 році з ціллю збереження та охорони юдаїзму в Америці. Спочатку членами цієї організації могли бути лише чоловіки, але вже у 1886 році жінки також отримали право бути її членами. Поступово розширювалося поле діяльності організації. Вона стала боротися за права людини, стала форумом міжрасових відносин та різних віроповідань. В 1962 році жінки-члени створили свою підгрупу. На сьогоднішній день Б’най Брит нараховує півмільйона членів. Президент організації, Сімур Д. Райх, сказав, що „це — іронія, ми запропонуємо жінкам повну рівноправність в нашій організації, але вони відкинули цю пропозицію”.

ЛИТВА СКАСУВАЛА СТАТТЮ  
ПРО „КЕРІВНУ РОЛЮ КПСС”

Москва. — У четвер, 7-го грудня, Верховна Рада Литовської ССР провела повторне голосування щодо зміни республіканської конституції в пункті про „керівну і спрямовуючу ролі КПСС”. Як повідомив місцевий активіст Едуардас Пооташінскас, дана стаття литовської конституції була скасована 249 голосами проти одного при 39, що стрималися.

Таке ж саме голосування було проведене у середу, однак тоді у Верховній Раді Литви не було необхідного кворуму: на сесію не прибули 84 депутати. У четвер кворум був зібраний, і замість статті про „керівну ролі КПСС” у литовську конституцію була внесена зміна, в якій сказано, що „партія, громадські організації і рухи є частиною політичного ладу Литовської республіки. Вони і їх органи формуються згідно з процедурою, встановленою законом, і діють відповідно до конституції Литовської республіки та її законів”.

Іншими словами, нова редакція республіканської конституції передбачає багатопартійну систему. Як повідомив Е. Пооташінскас, Верховна рада Литви дала розпорядження, щоб новий закон, який регулює діяльність політичних партій, був розроблений протягом 45 днів.

У вівторок, 19-го грудня починається черговий з’їзд Литовської комуністичної партії, на якому, як очікують, вона проголосить свою незалежність від КПСС, хоч Горбачов недовзначно попередив проти такого кроку.

Як повідомив Пооташінскас, перший секретар Литовської комуністичної партії Альгірдас Бразаускас та інші партійні керівники голосували за скасування пункту про керівну ролі КПСС. „Такий крок буде правильним, але правильним”, — сказав А. Бразаускас.

Голосування у Литві надихнуло московських активістів, які закликають населення ССРСР провести у понеділок, 11-го грудня, двогодинний попереджувальний страйк з вимогою, щоб другий з’їзд народних депутатів анулював аналогічну статтю конституції ССРСР. „Чудово! Вигукнула Єлена Бонієр, почувши про результати голосування у Верховній Раді Литви. — Це гарний приклад для інших республік”.

Комуністи Східної Німеччини  
висунули нову програму

Східний Берлін. — У четвер, 7-го грудня, тут опубліковано нову програму Соціалістичної єдиної партії Німеччини. — організації комуністів Східної Німеччини. Програма містить заклик до якнайшвидшого проведення в Східній Німеччині вільних виборів і до широкого співробітництва з опозицією.

Опублікування нової програми співпало з початком переговорів між представниками опозиції і керівництвом комуністичної партії, які провадяться при посередництві церкви. Очолює опозицію група „Новий форум”, яка об’єднує до 200,000 осіб.

Коло 300 демонстрантів зібралося біля будинку, де відбуваються переговори, вимагаючи, щоб представники інших опозиційних груп також були допущені до участі у переговорах. Серед учасників переговорів — представники чотирьох малих політичних партій, які протягом 40 років співпрацювали з комуністами, а тепер відмовилися від цієї спілки.

У п’ятницю, 8-го грудня, відкрився надзвичайний з’їзд СЕПН. Орган комуністичної газети „Носс Дойчланд” повідомляє, що на з’їзді повинно бути прийняте рішення про зміну традиційної ієрархії партійного керівництва. Дуже можливо, що буде скасований пост генерального секретаря комуністичної партії.

Тепер керівництво комуністичною партією Східної Німеччини здійснює тимчасова комісія, до складу якої входить 25 осіб, що вважаються прихильниками реформ. Комісія визнає, що партія несе відповідальність за створення найбільшої в історії Східної Німеччини кризи.

У СВІТІ

У ВІВТОРОК, 5-ГО ГРУДНЯ ч.р., Папа Іван Павло II, вживаючи, як ніколи досі, гострі слова, перестеріг людство про те, що світ знаходиться в екологічній кризі, яка ламає людські права та „у свій своїй повній висвітлює глибини моральної кризи людства”. В цьому першому документі того роду Папа нікого не звільняє від відповідальності за нещастя нашої планети. Дуже докоряючими словами звернувся Папа до індустріально розвинутих країн, називаючи їх „Тими вибраними”, що самодільно використовують природні багатства тоді, як мільйони людей проживає в злиднях. Він говорив про атмосферичну небезпеку, що створилася в наслідок спалювання органічних речовин, винищення лісів та вживання шкідливих гербіцидів. Підкреслював й те, що спонукую цього зла є бажання швидких заробітків без огляду на їх наслідки.

НА ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ у Москві болгарський комуністичний лідер Петар Младенов заявив, що ролі його партії в уряді Болгарії буде відкритим питанням після впровадження перебудови. „Це питання буде вирішувати болгарський народ”, бо тепер болгарська конституція гарантує Комуністичній партії провідну ролі в болгарському суспільстві. Він також підкреслює, що йому важко передбачити, як вирішиться це питання, але на його думку то він бачить можливість зміни в конституції.

У МАНІЛІ, СТОЛИЦІ ФІЛІППІН, військові-повстанці, які збунтувалися проти уряду президента Коразон Акіно, в четвер, 7-го грудня, погодилися скласти зброю та повернутися до касарень. Переговори велися впродовж цілої ночі з середи, 6-го грудня, на четвер, 7-го грудня, в Макаті, фінансово-торговельній ділянці, яку від минулої суботи під своєю контролею тримали військові-повстанці, включно з 2,000 іноземними туристами. Речник уряду президента К. Акіно, Адольфо Азкуна заявив, що „уряд потрапить вояків-повстанців чесно, справедливо та по-людському”. Не зважаючи на капітуляцію повстанців у Манілі, інша група ще далі окупувала міжнародне летовище в Цебу, 350 миль на південь від Манілі.

# СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.  
Svoboda (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200

Бюро УНЧ у Вашингтоні: (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)  
Subscriptions: 1 year \$40.00 6 months \$22.00 3 months \$12.00  
UNA members: 1 year \$15.00 Change of address \$1.00 Make check or money order payable to "Svoboda"

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

## Змаг за повну перемогу

В останніх тижнях Михайл Горбачов висловив кілька разів, усно і друком, переконання, що комунізм далеко ще не загинув і не загине. Будучи в Римі він виголосив у цьому дусі будучу промову на зустрічі з італійськими „єврокомуністами“. Вернувшись із Мальти до Москви — звітував про свою зустріч з президентом Бушем у найбільш оптимістичному тоні. На цю конференцію запросив заздалегідь президентів і генеральних секретарів Комуністичних партій усіх сателітських країн, також тих, які вже виразно звернулися проти московського верховодства, як і тих, які плывуть ще у фарватері перебудови. На світліні з того збігівща у Москві можна було розпізнати і польського комуністичного президента генерала Войцеха Ярузельського, і некомуністичного прем'єра Польщі Тадеуша Мазовецького, — і східнонімецького генсека Егона Кренца, який злізівдував Берлінський мур, але й румунського противника „перебудови“ Ніколя Чаушеску. А проте мирна революція, яка наче буревій понеслась по п'яти сателітських країнах — продовжується без ніякої уваги на риторичні викрутаси Горбачова. Польська „Солідарність“ від 1980 року стала у проводі опозиційного руху і тріумфувала, коли в серпні цього року Комуністична партія погодилася на некомуністичного прем'єра з передачею кандидатом „Солідарності“ більшості міністерств. Але у Чехо-Словаччині новий уряд арештував і судив недавнього диктатора Еріха Гонакера за зловживання і там у Чехо-Словаччині опозиція заповіла генеральний страйк з вимогою відходу комуністів геть від влади: 150,000 маса демонстрантів жадала повну капітуляцію Комуністичної партії: у Мадярщині, Східній Німеччині і Болгарії чекають на вибори, в яких напевне комуністичні кандидати проваляться.

Польща здобула собі в усьому світі признання за встановлення уряду з демократичним прем'єром, як перша країна з усіх, де Москва накинута силою комуністичний режим. Але може вже невдовзі Польща опиниться позаду інших сателітських країн, де цілком злізівдують комунізм.

Від довгого часу Горбачов проповідує ідею розв'язання обох політично-військових блоків — Північно-Атлантичного Пакту (НАТО), що об'єднує ЗСА, Канаду і 10 європейських держав, та Варшавського пакту, членами якого є ССРСР і його сателіти. Від часу постанови НАТО — вся енергія советської закордонної політики була скерована на розколювання НАТО. Воно не вдалося. Тепер Горбачов виступає за проєктом розв'язання обох тих блоків, які ніби непотрібні, бо — мовляв — в ері західно-східної співпраці мир загартований. Лідери членських країн НАТО розуміють цю гру Горбачова. На їхній останній конференції у Брюсселі після закінчення зустрічі Буша й Горбачова панувала знову повна гармонія. Зате: коли одна за одною комуністична сателітська країна відзискуватиме свою повну державну незалежність з відсутнім комунізмом до архіву — вирине реальна можливість виступлення їх з Варшавського пакту. І тепер уже можна передбачувати, що заснований у травні 1955 році Московсько-Варшавський пакт розлетиться. Варшавський пакт тільки раз показав свою живучість: коли його військове з'єднання під командуванням советського генерала вмаршувало до Чехо-Словаччини у 1968 році і здавило „Празьку весну“ Александра Дубчека. В минулому тижні новий уряд Чехо-Словаччини натапував той акт, як зброяне втручання до внутрішніх справ соціалістичної країни.

Михайл Горбачов — за своєю університетською освітою — правник, розуміє, що переводити тепер в життя „доктрину Брежнев" і збройно здавлювати свободолюбні рухи в сателітських країнах — неможливо. Тому він цю „доктрину“ офіційно уневажнив і разом із Джорджем Бушем „вітав“ переміни над Виспою, Дунаєм і Велтавою. Але трудно сказати, чи він дійсно вірить у тривкість комунізму і вірить у можливість зберегти його „в людській подобі“, чи це тільки риторика, потрібна для втихомирення советських фанатиків типу Лігачова. Різонаціональні советологи не мають сумніву, що комунізм провалиться скрізь, не тільки у сателітських країнах, але й у самому Советському Союзі. Колишній дорадник президента Джиммі Картера для справ крайової безпеки, Збігнев Бжезінський, професор Колумбійського університету у Нью Йорку, проголосив недавно теорію, що єдине можливість врятування Советського Союзу є його перетворення на конфедерацію вільних, самостійних національних держав. Можна грубо сумніватися, чи ця концепція реальна. Не є сумнівним упадок комунізму також в ССРСР, але як і коли він прийде і що прийде після нього — один Господь знає. Захід боїться хаосу в Євразії і тому ризик помагає „перебудові“. Це теж гра: упадку комунізму вона не зупинить.

Далі він сказав, що канадський уряд є затурбований становищем Українських Церков. Новий закон про релігійну свободу, який повинен бути невдовзі затверджений, має вияснити ситуацію. Проте, є побоювання, що безкомпромісова опозиція Російської Православної Церкви до легалізації Українських Церков може викликати певні комплікації. Ж. Руа сказав, що попереднього дня він мав приємність зустрітися з Іваном Драчем, українським поетом і головою Народного Руху України за Перебудову. З розмови з Драчем Ж. Руа зрозумів, що головним завданням НРУП є осягнення повної економічної незалежності України, домогтися екологічного очищення оточення, удержання української мови та легалізації Українських Церков. Доповідач відчув, що Драч був винятково затурбований наслідками чорнобильської катастрофи. На жаль, ці наслідки тривають ще ще довгі роки.

В останні канадських торговельних і економічних зв'язків з Україною, канадський уряд очікує значного поживлення. Уряд бере під увагу той факт, що канадській українці перебувають допомогти своїй колишній батьківщині розбудувати природні ресурси та індустріальний потенціал. Ж. Руа схвалив ініціативу канадських українських підприємств, які недавно стрінулися в Києві та в інших містах України з представниками республіканського уряду відносно торговельної співпраці в майбутньому.

Вкінці, Ж. Руа говорив про надходячу поїзду прем'єр-міністра Канади до Москви, Києва і Ленінграду. Перебуванням прем'єр-міністра в Києві дасть йому можливість порушити деякі питання, про які сьогодні йде дискусія. Ж. Руа сказав, що він певний того, що пре-

Степан Яворський

## КОНФЕРЕНЦІЯ В ОТТАВІ: КАНАДА—УКРАЇНА

II.

м'єр-міністр порушить справу легалізації Української Католицької Церкви, а також схоче висловити своє занепокоєння екологічною ситуацією на Україні, особливо наслідками чорнобильської трагедії.

Першим з українських доповідачів був адвокат Б. Оніщук, голова торговельної місії канадських українських підприємств до Києва, який розказав про зустріч цієї місії з членами уряду УССР. Зустріч відбулася в перших днях жовтня ц.р. і при тій нагоді було підписано кілька прелімінарних торговельних договорів з ділянки охорони здоров'я, розбудови господарства, туризму і спроб індустріальної співпраці між канадськими українськими підприємствами та урядовими підприємствами УССР. Б. Оніщук сказав, що підприємці очікують, що канадський уряд гарантуватиме охорону їх інвестицій в УССР і допоможе у вишколенні українських керівників підприємств (менеджерів). Він також звернувся до уряду за потреби кращої логістичної комунікації між Канадою і Україною.

На думку Б. Оніщука, Канада повинна відігравати поважнішу роль в очищенні ядерного знеочищення в околицях Чорнобиля. Найбільшою, однак, проблемою, сказав Оніщук, є відсутність канадської дипломатичної станції в Києві. Тому що Західна Німеччина і Фінляндія вже відкрили свої консуляти в столиці України, а ЗСА і Франція в скорому часі це зроблять, якраз тепер є відповідний час, щоб Канада також прилу-

чилась до цієї акції країн західного світу і тим самим визнавала великий потенціал українського ринку для Канади.

Христина Ісаїв, ексекютивний директор Комісії Права людини при СКВУ, говорив про людські права, признає, що в цій ділянці в Україні зайшли поважні зміни. Появилось багато неофіційних публікацій і постало чимало неофіційних організацій і неформальних груп. Більшість з них об'єдналися в Народному Русі України за Перебудову.

Помимо цих позитивних явищ, населення України переживає період великої несповності, не має довіри до уряду і глибоко затурбовані у зв'язку з екологічною ситуацією в країні. Населення України також побоюється, що, помимо обіцянок, політична лінія уряду залишається в основному без змін. Продовжується переслідування активних українських діячів і уряд вживає відділи особливого призначення для брутальної розправи з людьми, які беруть участь в мирних зібраннях і демонстраціях.

На підставі останніх інформацій, понад 120 українських політичних в'язнів надалі перебуває в тюрмах і таборах. Лише в 1989 році понад 40 українців було арештовано за політичну або релігійну діяльність. Деякі з них опинилися в психіатричних шпиталях. Пані Ісаїв зауважила, що канадський прем'єр-міністр, в своїх розмовах з советськими провідниками, повинен порушити справу переслідування українських Церков, як також українсь-

ких політичних діячів.

Проф. Б. Кравченко говорив про сучасні політичні події в Україні, згадавши коротко про потребу поширення культурних та академічних зв'язків між Канадою і українською республікою. Він підкреслював необхідність поширення суверенності українського 50-мільйонного народу в зв'язку з загальним процесом децентралізації в ССРСР. Д-р Кравченко висловив переконання, що децентралізація не спричинить хаосу в ССРСР та що Канада повинна активно підтримувати процес демократизації в Советському Союзі. Навіть перший секретар Комуністичної партії України, Володимир Івашко, закликав українську республіку відкривати свої дипломатичні місії і консуляти в багатьох країнах світу.

Проф. Кравченко звернувся до того, що в зв'язку з республіканськими виборами, які мають відбутися 4-го березня наступного року, можна очікувати, що в Україні буде новий провід. Тому проф. Кравченко заохочував канадський уряд впровадити закордонну політику відносно України, беручи до уваги сучасні події в ССРСР. Він також заохочував канадське міністерство зовнішніх справ впровадити політику супроти Народного Руху України за Перебудову тому, що згідно з недавнім переглядом публічної опінії, 51 процент населення в Києві підтримує діяльність і програму Руху. На думку доповідача, це важливий фактор, коли взяти до уваги, що проти руху постійно виступали державна преса, радіо і телебачення.

Всправи культурної і академічної відмінності, проф. Кравченко підкреслює, що політика міністерства зовнішніх справ повинна відзеркалювати ідеї і завдан-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

## Про малий фейлетон, його авторів і читачів

Чомусь вважають, що число сім має особливу силу. Ось наприклад, сім років пооружає з невідомих причин має бути тим переломним часом, після якого подружжя або втримається, або піде окремими шляхами. Одні вважають число сім майже таким нещасливим як 13, а інші навпаки.

У мене саме надійшов такий „переломний момент“ подружжя із малим фейлетоном у „Свободі“ — сім років проминає, коли саме тут почали вони появлятися в рубриці „Про це і те“ та зайняли місце „Наших буднів“ Івана Керницького і „Відгуків дня“ Романа Купчинського.

Хто із читачів це пам'ятає моїх попередників той знає, що у кожного із них був інший стиль, інший підхід до злободенних проблем, що завжди є змістом малих фейлетонів та інша реакція є на них читачів. Навіть спосіб писання був у кожного інший. Пригадується, як Р. Купчинський, який був славний із свого „легкого пера“ у віршах та прозі, приїздив до нашої хати (яку до речі називав „прихотством“ і за її віддаленою від шуму Нью Йорку місця) і довшими годинами походжав по горі до цигаркою в зубах, лхув та ображений на цілий світ. А відтак замикався на довгий час у кімнату, списував море паперу, який я відтак находила в коши, щоб... наспісати один малий „легкий“ фейлетон. А його приятель сеньйор наших журналістів І. Керницький йому довіряв: „Як можеш мати темидо „Відгуків дня“, коли живеш немов герміт та нікуди не ходиш поміж людьми?“

Ікер, на відміну, був завжди серед нашої громади. Здається, не було імпресії, академії, концерту чи доповіді, щоб на залі не сидів скромно І. Керницький із тим своїм усміхом, який немов казав: „Пробачте, що живу“. Ця його неспівність була, однак, причиною, що люди постійно його використовували і просили, щоб у своєму черговому фейлетоні зробив рекламу чій чи іншій імпресії. А наш Ікер не умів сказати „ні“ і так у „Наших буднях“ ми постійно читали в розмовах легендарних панства Тату-

хів, про забави, концерти і доповіді. Розуміється у своїй доброті Ікер не давав собі справи, що відкрив „скриньку Пандори“ і з часом був змушений писати про все можливе, інакше читачі були обурені: „Як то так про одних пише, а про інших ні? А кожний хотів такої легкої реклами“.

Сьогодні було б це справедливо до виконання, навіть коли б „Наші будні“ появлялися двічі у тиждень — стилі чи тепер у нас діється за дядьки контактам із живою Україною.

Але хто б із нас не писав ці малий фейтони, вони мають свій специфічний жанр і дають можливість у легкий спосіб порушувати всі можливі проблеми людського, а особливо українського життя. Вони тільки накреслюють ці проблики, часто однією думкою чи одним питанням, яке каже читачам заставитися, але яке нікого не вражає і нікому не робить кривди. Правда, читачі різно реагують. І як за Ікера ображувалися, коли він про них не написав, так і за О-КІ ображувалися, коли думали, що саме їх вона мала на думці, коли писала на одну чи другу тему з нашого життя, хоча так не було. Усе ж так, як читачі реагують, то їхня справа, важливе, що ці фейтони вони читають і то навіть ці молодішні читачі, які у „Свободі“ заглядають лише де і коли буде якась імпреса, або хто із знайомих помер. Ці фейтони, після поважних статей другої сторінки, призначені на відгукнення, а кожний сьогодні його доконче, потребує, бо наше життя таки над міру поважне. Отже може часом такий малий фейлетон викликає у читачів усміх, або примийні застанови над тими дрібними щоденними переживаннями, з яких, однак, складається життя?

Будемо спаратися і далі так писати. Але як присмемо, що саме у цю нікому невідому „річницю“ О-КІ до редакції прийшов від одного із читачів вірш-каламбур на тему цих наших малих фейлетонів і він — найкращий дарунок, який автор може дістати.

О-КА

В. Клев

## Присвячую О. К.

„Не в брів, а в око“

Ціля пані О-КА.

В її статтях видима діяспора і в хвибах, і в ладах — прозора, і в добрих діях старших пань та в здійснених міркувань. Без неї б світ згубив обличчя і все згубилося б в сторіччях. Вона же висвітлює в „Свободі“ „Про те і це“, що при нагоді.

Листопад, 1989, Н. Й.

Степан Куропас

## МУЗЕЙ ПОТРЕБУЄ ТІЛА І ДУШІ

прихильний українцям Чехо-Словаччині.

Один гарматний стріл знизив цей музей навантажений державними документами України, що не згоріло забрав Советський Союз — Москва, а не Київ. А який ми мали другий Музей було би краще. Все треба мати резерву і в ціалі не лише в армії. З'єднані Стеті Америки підготували навіть другу столицю держави, який був загрожений Вашингтон і маса державних документів і дуплікатів є сховані під землею десь в стейті Колорадо.

Хочу тут навести новинки з чикагського музею, новинки які повинні знати люди з преси. Найважливішою справою Музею — це гроші, це капітал! А найкращим дуже потрібним капіталом є люди. Як є люди, є або будуть гроші, буде робота і осяги.

Музей в Нью Йорку має людський капітал, тому, читасмо в газеті, линуло до нього гроші рікою не лише від жертвених одиниць, але з приводу різних імпрез,

заповітів чи дотатків міста, стейту і держави.

Бо чим є музей? Музей є важлива інституція, яка сповняє роль культурного життя міста чи громади. Що має громада показати різного роду прогульковцям, ученим чи студентам? Не можна тримати експонати в шухлядах. Чикагський музей мобілізує такий людський капітал і має успіхи. Перш за все для людського капіталу треба приміщення! Музей мусить виглядати як музей, бо сама назва вказує, це слово це щось гарного, сам фронт музейного будинку мусить закликати і запрошувати: Прошу ввійти!

Корпорація чикагського музею не може покищо позоволити собі на мільйонний будинок, рішила відновити будинок, де містилися відділи УНСоюзу на Вестерн авеню, який стоїть порожній.

Музей придбав причинки до людського капіталу, поміж якими є д-р В. Біда. Він несе постійну допомогу першій потребі, коли

мова про літературу, історію, про Временні літа Русі-України. Я зайшов до Музею й „інкогніто“ мав інтерв'ю з урядовим м'ясом, що д-р Біда придбав музеєві душу!

Д-р Олександр Стрільбицький подарував музеєві свою бібліотеку з науковими збірками у багатьох ділянках. Маючи це, казали мені, ми відважно відкриваємо двері до музейної бібліотеки.

Д-р Петро Мошук привітав музей даром — комп'ютером, щоб допомогти підвищити техніку операцій! А вже довголітній директор Омелян Басюк, треба признати, є сьогодні серцем музею, завжди допоможе, поради і розрадить, він є моральним помічником, а такою допомогою музей потребує. А в кінці й мене зарахував музей до цього людського капіталу. Сказано було інтерв'ю, що довершу працю в музеї архівними здобутками, знімками й історичними спогадами з громадської роботи людей в Україні і Америці! Просили мене давати Америці знати, що діється з чикагським музеєм. Радо буду подавати таку хроніку музею!

## ЗАКОН

### УКРАЇНСЬКОЇ СОВЕТСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ ПРО МОВИ В УКРАЇНСЬКІЙ ССР

IV

Для підготовки національних кадрів в цих закладах можуть створюватись групи з навчанням в них відповідною національною мовою.

В цих навчальних закладах можуть створюватись групи і з російською мовою навчання для громадян Української ССР, які поряд з українською і російською мовами вивчали в загальноосвітніх школах і національну мову, для громадян з інших союзних громадян, а також у випадках, визначених відповідними органами державного управління. Цим ж органами визначаються й навчальні заклади з російською мовою навчання.

В усіх групах з російською мовою навчання та неукраїнськомовних навчальних закладах, незалежно від їхнього відомчого підпорядкування, забезпечується вивчення української мови.

Стаття 29. Вступні іспити з мови абітурієнти, які вступають до вищих і середніх спеціальних закладів республіки, складають конкурсний вступний іспит з української мови.

Абітурієнти — громадяни Української ССР, які поряд з українською і російською мовами вивчали в загальноосвітніх школах і національну мову, а також абітурієнти з інших союзних республік при вступі до навчальних закладів в групи з українською мовою навчання складають заліковий вступний іспит з української мови, а в групи з російською мовою навчання — конкурсний вступний іспит з російської мови.

Абітурієнти, що вступають до вищих і середніх спеціальних навчальних закладів, в яких здійснюється підгото-

ва національних кадрів, складають конкурсний вступний іспит з своєї національної мови.

Порядок складання вступних іспитів в окремих вузах та порядок їх складання особами, які не атестовані з української мови, визначається Міністерством вищої і середньої спеціальної освіти Української ССР.

Стаття 30. Мова у сфері науки

В Українській ССР результати науково-дослідних робіт оформляються українською або російською мовою. Виконавці науково-дослідних робіт можуть вибирати мову публікації наукових результатів.

В періодичних наукових виданнях, які публікуються українською мовою, виклад основних положень наукових результатів подається російською та іншими мовами. В періодичних наукових виданнях, які публікуються російською або іншою мовою, виклад основних положень наукових результатів подається українською мовою.

Стаття 31. Мова інформатики

В Українській ССР інформатика здійснюється на основі української та російської мов. Комп'ютери, які використовуються в роботі державних, партійних, громадських органів, науково-дослідних, конструкторських установ, засобів зв'язку, у сфері торгівлі, обліку, постачання, в закладах освіти й культури, повинні забезпечувати можливість працювати з українськомовними текстами.

Стаття 21. Мова у сфері культури

Українська ССР гарантує функціонування української мови, а також інших національних мов у сфері культурного життя республіки.

З метою широкого ознайомлення громадян республіки з досягненнями культури інших народів ССРСР, а також світової культури Українська ССР забезпечує переклади українською мовою та іншими національними мовами і видання художньої, політичної, наукової і іншої літератури, а також переклади українською мовою і публіку демонстраційні фільми та інші аудіовізуальні твори.

Українська ССР забезпечує розвиток українськомовного кіно і театрального мистецтва.

## IV. Мова інформації та зв'язку

Стаття 33. Мова засобів масової інформації

В Українській ССР мовою офіційних засобів масової інформації є українська мова.

Мовою офіційних засобів масової інформації можуть також бути мови інших національностей.

Стаття 34. Мова роботи пошти і телеграфу

Поштово-телеграфна кореспонденція від громадян, державних, партійних, громадських органів, підприємств, установ і організацій для пересилання в межах республіки приймається українською або російською мовою.

Пошта і телеграф забезпечуються конвертами, листівками, блянками і т. ін., написи на яких виконані українською та російською мовами.

Стаття 35. Мова оголошень і повідомлень

Тексти офіційних оголошень, повідомлень, плякатів, афіш, реклами і т. ін. виконуються українською мовою. Поряд з текстом, викладеним українською мовою, може бути вміщено його переклад іншою мовою.

Стаття 36. Мова маркування товарів

Маркування товарів, етикетки на товарах, інструкції щодо користування товарами, виробленими в Українській ССР, виконуються українською мовою.

Маркування товарів для вивозу за межі Української ССР здійснюється українською або російською мовою. Назви у товарних знаках подаються українською мовою і іншими мовами не перекладаються.

(Закінчення на стор. 3)

## КУТОК БРАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

### Різдвяні картки до українців у війську

Уже третій рік підряд УНСОЮЗ веде акцію висилання різдвяних побажань до українців у війську. Ця акція вдалася і тому повторюємо її цього року.

Ми знаємо, що українці служать в американських і канадських збройних силах, чи то на базах армії, морської піхоти, летунства, прибережної гвардії, на бойових кораблях, в амбасадах, а у випадку канадських збройних сил, зберігають мир між ворожими військами на Близькому Сході. Я певний, що наші військовики будуть вдячні за ці побажання, де б вони не знаходилися в світі.

Отже, Український Народний Союз закликає всіх читачів прислати імена і прізвища знайомих осіб у військовій службі. УНСОЮЗ вишле їм різдвяні побажання, якщо отримає від вас виповнену анкету з нашого оголошення про цю кампанію. Можна також слати безпосередньо дані, а саме, ранг, ім'я і прізвище та військову адресу до: Fraternal Activities Coordinator, Ukrainian National Association, 30 Montgomery St., 3rd Fl., Jersey City, N.J. 07302.

Андрій Воробець,  
координатор братської діяльності

## ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ СЕЗОН у ГАНТЕРІ

Мотель „КСЕНЯ“ („Кобзарівка“)

### ВІДКРИТИЙ ЗИМОЮ 1989/1990

Зголошення — інформації листовно

Mrs OLHA KOBIAR  
Box 23 A, Hunter, N.Y. 12442

або телефонічно:  
(518) 263-4380, (518) 263-4700

## ЗАПЕВНІТЬ, ЩО СКОМПЛЕКТУЄТЕ

### ЕНЦИКЛОПЕДІЮ УКРАЇНИ І ЗАОЩАДИТЕ

У Канаді Канадський інститут українських студій і Канадська фундація українських студій, а в Сарселі, Франція. Наукове товариство ім. Шевченка працюють над „Енциклопедією України“ і видають її, але ще три томи мають з'явитися друком.

Фундація зарядила, на обмежений час, спеціальну передплатну ціну на останні три томи, що мають з'явитися 1991, 1992 і 1993 р. (рецензії підлягають есенції).

Вислайте вже ГЕПЕР чеки або грошові перекази на 295 дол. до КФУС. (Поза Канадою ціни в американських доларах). За дальніми довідками звертайтеся на адресу:

Канадська Фундація Українських Студій

Canadian Foundation for Ukrainian Studies

Fondation canadienne des études ukrainiennes

300 - 433 Main Street, Winnipeg, Manitoba R3B 1B3

ЦЯ СПЕЦІАЛЬНА ЦІНА ОБОВ'ЯЗУЄ ТІЛЬКИ ДО 31 ГРУДНЯ 1989 Р.

## Конференція...

(Закінчення зі стор. 2)

ня канадського закону про багатокультурність. Він з обуренням сказав про те, що канадський уряд асигнував лише 110,000 доларів на покриття коштів культурних вимірів з усіма республіками ССРСР. Проф. Кравченко рекомендував, щоб канадський уряд підписав протокол культурного обміну безпосередньо з Україною та щоб канадський уряд заснував катедру канадських студій в кількох українських університетах. Він також радив призначити стипендії для студентів з України, які мали б студіювати в Канаді.

Останнім доповідачем був адвокат І. Григорів, заступник голови Канадської Української Іміграційної Служби. Він говорив про іміграцію та про справи зв'язані з питаннями політичних втікачів, підкреслюючи потребу встановлення певної квоти для українських втікачів зі Східної Європи.

Вислухавши презентації вищезгаданих доповідачів, Ж. Руа закликав українців, що його міністерство уважно простудіює проблеми, піднесені доповідачами та

## НЕ ПАРТІЯ, А ПАРІЯ

У статті п. з. „Голливуд і комуністи“ пера д-ра Олега Волянського, надрукованій у щоденнику ч. 227 з п'ятниці, 1-го грудня, трапилися помилки. На сторінці другій, в третій колонії, друге речення має бути: „Американська фільмова громада трактує його (Едварда Дмитрика) як парію“. А останній абзац в четвертій колонії слід читати: „Ми, українці, бачили це у фільмі „Утеча з Собібору“ та в ігнорванні річних голоду в Україні, і був зокрема майже бойкот канадського фільму „Жива розпач““. — Ред.

## ШКІРНІ

НЕДУГИ

РАК ШКІРИ

ВЕНЕРИЧНІ

ХВОРОБИ

ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ

ВОЛОССЯ

ЗАСТРИКИ COLLAGEN

ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК

JIM

BARAL, M.D.

ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ

ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської

дерматології

(212) 247-1700

210 Central Park South

New York, N.Y.

(bet. 5th & 7th Ave.)

Medicare приймається.

Пацієнти приймаються тільки за домовленістю.

Можете знайти нас скоро в NYNEX Yellow Pages.

що під час чергової конференції „круглого столу“ українська делегація матиме нагоду перевірити чи сьогоднішні сугестії та рекомендації були узгоджені урядом Канади.

Після короткої перерви д-р Д. Циплинич перебрив президентство другої сесії, на якій поодинокі референції міністерства зовнішніх справ давали детальні відповіді на цілий ряд питань і проблем, заторкнених доповідачами.

В процесі дискусії, в якій брали участь усі попередні згадані коментатори, виникли деякі контрверсійні справи. На запитання проф. Ю. Даревича чому Канада не може заключувати двосторонніх договорів з поодинокими республіками ССРСР, М. Стовн відповів, що легально Канада може заключувати договори лише з Советським Союзом. Зате канадські провінції можуть підписувати договори з поодинокими республіками Советського Союзу. На те проф. Даревич запитав М. Стовна чи таким чином 50-мільйонна республіка Україна, яка є членом Об'єднаних Націй, в очах канадського уряду, має такий самий статус як кожна провінція Канади?

Проф. Б. Боцюркін рекомендував, щоб прем'єр-міністр Канади, під час своїх розмов з советськими провідниками прилюдно і приватно вимагав, щоб закон про релігійну свободу, який має бути затверджений вкоротці, віддзеркалював принципи прийняті під час Віденської конференції про людські права. Він також сугерував, щоб прем'єр-міністр, під час перебування в Україні, стрінувся з кількома списками української Католицької Церкви.

Проф. Кравченко рекомендував, щоб прем'єр-міністр стрінувся в Києві з представниками НРУП. Коштовний посол А. Вітер висловив побажання, щоб прем'єр-міністр після повернення до Канади стрінувся з українськими громадянами і розказав їм про свої враження з України.

Адвокат І. Бардин представив план економічної конференції, яку Федерация Українських Професіоналістів і Підприємців має намір влаштувати в Банфі, Альберта, в лютому 1990 року. На провадження цієї конференції федерація сподівається дістати фінансову допомогу від федерального уряду. В цій конференції візьмуть участь українські підприємці, члени федерального і провінційних урядів, експерти з міжнародною репутацією та науковці з України.

Д-р Р. Петришин подав короткий план фінансування спеціальної комісії, яка складатиметься з делегатів Конгресу Українців Канади і репрезентантів міністерства зовнішніх справ Канади. Завданням цієї комісії буде переглянути біжучі взаємодії між Канадою і українською республікою і накреслити можливість майбутніх стосунків між цими країнами. Ця комісія також пострається визначити вплив сучасних подій в Україні на українсько-канадське суспільство.

Такі конференції „круглого столу“ відбуватимуться кожного року. Присутні учасники висловили побажання, щоб у майбутньому поширити діяльність таких конференцій і запросити до участі в них представників Бюра прем'єр-міністра, як також урядників міністерства іміграції і багатокультурності.

## Ювілейні святкування 75-ліття вимаршу УСС та 45-ліття бою під Бородами

В суботу, 7-го жовтня ц. р., за починком Станції Братства і УД УНА в Чикаго, українська громада да відзначила 75-ліття УСС та 45-ліття Бою під Бородами. Бенкет для відмічення цих річниць відбувся в аудиторії Собору свв. Володимира і Ольги.

На сцені, яку удекорували відзнаками українських армій побратим Б. Кашуба стали до апелю з прапорами комбатанти СУВ, І УД УНА та УПА. Апелю відкрив голова Відділу Т-ва УПА С. Голяш, згадуючи про виступ УСС. Це ті сини Галицької Землі, що підняли „Червону Калину“, щоб Мати-Україна не журилася. Започаткована збройна сила усусів мала вплив на цілий нарід. За їх прикладом підносили „Червону Калину“ в Києві та у Львові. Символ „Червоної Калини“, хоч хилився до долу, але не падав, бо все воно борці своїми чинами її підносили.

Пам'ятаймо, що вояки Української Дивізії впади під Бородами, полягли в боях війни УПА і члени ОУН та знищені в таборах смерті українські патріоти засвідчили, що Ідея і Дух до якої всі воїни прямували є одна і вона є безсмертна.

Коли згадуємо і вішануємо окремих апелем впадших під Бородами та всіх героїв України то пам'ятаймо, що доки в наших серцях є віра в Бога і в Його святу Правду, то ніхто нас не вб'є, чого доказом є сьогоднішня зміна в Україні. Доки лунає наша пісня в церквах і школах, доки в нас буде своя Правда і своя рідна мова доки ми не пропавши.

Апелю закінчено словами поема С. Любомирського „Броді“.

Схилилися вояцькі прапори. Вояцтво і громада віддали честь полягалим. Неслися акорди пісні „Слава Героям“ та „Живимі умирати“, а думки присутніх неслися на поля боїв, до тюрем, в концтабори, згадуючи тих, що потягли, щоб жива Нація.

Святочну зустріч відкрив голова Станції і УД УНА побр. Б. Кашуба. Молитву провів учасник Дивізії впр. о. митрат М. Бутринський.

Привіти надіслали: Відділ УККА, УКРАди, комбатантські організації, молодечі, суспільно-громадські, о. капелян Олешко з Фінікс та місцеві фінансові установи Банк „Певність“ та Каса „Самопоміч“, які спонсорували програмку святкування. Зачитано привіт від ген. УВК інж. Кушинського.

Святочне слово виголосив о. митр. М. Бутринський, вказуючи на продовження чину УСС, який через різні форми дійшов до повстання Дивізії, що піднесла „Червону Калину“, а її члени далі продовжують ідею вільної України.

Головна Управа Братства і УД УНА видала у 45-ліття бою під Бородами окремому медалью, якою удекорувано учасників цього великого бою. Пропам'ятати наступним учасникам, яких господар свята викликав на сцену. Перше нагороджено, під оплески всіх присутніх та повстанням з місця, усусу Івана Дубицького. Другий усусу Корнило Бородайко не міг прийти. Медалью йому передано. Нагороджені дивізійники: д-р О. Фаріон, д-р Е. Бурчаківський, д-р Р. Дражковський, І. Скоморох, Б. Глібчук, П. Гуцул, А. Гавриш, Я. Лехнюк, І. Мелінішин, Д. Михайлишин, В. Приточий, В. Партикевич, М. Филипович, І. Ярема. Удекорування медалями передали — майор УНР М. Личик, С. Голяш від УД УНА та від Братства і УД УНА Б. Кашуба і Р. Припхан. Слово до нагороджених усусів та дивізійників виголосив майор М. Личик, найстарший віком старшина. Окремо представлено жіночво-вояків присутніх на святі. Це Андріушин Оля — медсестра Дивізії та устіки — мгр І. Камінська, Н. Голяш.

У мистецькій частині виступило тріо „Три Сестри“ — О. Павлик, Г. Карасейчук, Н. Гончаров. Тріо виконало три пісні: „Подаль дівиною ручку на прощання“, „На світанку“, „Понад Протоком воєни Колонії“. Гарно зіграні сестричкі повністю вдовольнили присутніх.

Господар свята, С. Голяш, заповідаючи кожну точку, давав короткі дані про працю дивізійників в таборах Ріміні, Англії та ЗСА і Канаді. Пригадало, що в Ріміні виходили щоденно „Життя в таборі“, тижневик „Батьківщина“, гумористичний журнал „Оса“ Братство Дивізійників має поважний здобуток у видавничій діяльності. Вислано понад 30 книжкових видань.

Завдяки св. п. Л. Рихтицькому та його послідовникам, а також Станції в Чикаго, Братство має дуже великий вклад у філітестичній діяльності. До цього треба додати мистецькі одиниці та суспільно-громадську працю, яку ведуть вояки-дивізійники по всіх українських громадах. С. Кралька присвятила учасникам боїв під Бородами окрему поезію, яку зачитала. Відома солістка Анна Мариниць з милою голосом та доброю інтерпретацією кожної проспіваної точки, при награному на стрічку супроводі Надії Савини, виконала три пісні: „Червона Калино, чого в лузі гнешся“, присвячено усусам. Другу пісню „Най дорожча“, присвячено матерям, які виряджали своїх синів боронити рідний край. Третю пісню „Баллада про мальця“ присвячено впадшим борцям під Бородами та всім борцям-героям. Кінцеву молитву провів о. парох Клишчук з катедри св. о. Миколая.

В кінці всі присутні проспівали пісню „Гей у лузі червона калина“ та гимн „Ще не вмерла України“.

Степан Голяш

## Відновлено...

(Закінчення зі стор. 1)

рольна комісія: Я. Фенін, Р. Колісник, В. Сточанський; Рада Делегатури УС-ЦАК: М. Ребрих, В. Бойчук, Р. Вжесневський, д-р В. Медвіцький, В. Ігнатюк, І. Про

## Д-р МАРКО ЛУЦЬКИЙ

дентист

приймає за попереднім телефонічним домовленням  
30 East 40th Street, Suite 706  
Manhattan, New York, 10016  
Tel. 212-697-8178

## Рідна Школа Українознавства

Ім. Лесі Українки при УККА,

Моріс Каванті, Н. Дж.

запрошує усіх дітей та їх батьків на

ГОСТИНУ

СВ. МИКОЛАЯ

в неділю, 17-го грудня 1989 р. о год. 2:30 по пол.

у церковній залі св. Івана Хрестителя

Рут 10, при Св. Джефферсон Родд, ВИПАНІ, Н. Дж.

• Святочна програма у виконанні учнів Рідної Школи. Роздача подарунків, а опісля кава і солодощі.

• Небесна Канцелярія відкрита від 1:30 — 2:30 по пол. Лиш один дарунок для дитини.

## У Торонто...

(Закінчення зі стор. 1)

„Шевченко і археологія“ мгр Роман Журба, археолог і бібліотекар, zatrudнений в Торонтонському університеті.

Доповідь віднісся до своєї теми з великою любов'ю, як і до предмету археології, так і до постаті Т. Шевченка. В короткій, але дуже цікавій доповіді, він звернув увагу на Шевченкове захоплення археологією та пам'ятками старовини загальною, його працею пов'язаною з археологією і на його коментарі на ту тему. Шевченко на думку мгра Романа Журби, у своїй творчості звернув увагу глядачів на культ мого в творчості Шевченка, дуже важливий для народу, що хоче знати своє минуле, свою історію, щоб знати „чи ми діти“, „ким за що закуті“.

## Закон...

(Закінчення зі стор. 2)

Стаття 38. Мова топонімів і картографічних видань В Українській ССР топоніми (назви населених пунктів, адміністративно-територіальних одиниць, вулиць, майданів, річок і т. ін.) утворюються і подаються українською мовою. Топоніми можуть передаватися також національною мовою більшості населення тієї чи іншої місцевості.

Відтворення українських топонімів іншими мовами здійснюється у транскрипції.

Топоніми з-поза меж Української ССР подаються українською мовою у транскрипції з мови оригіналу.

Картографічні видання, призначені для використання в Українській ССР, готуються і публікуються українською мовою.

Стаття 39. Мова власних імен

Громадяни Української ССР користуються правом іменуватися згідно з національними традиціями. Їхні імена передаються з національної мови українською мовою у транскрипції.

## IV. Сприяння національно-культурному розвитку українців, які проживають за межами Української ССР

Стаття 40. Сприяння національно-культурному розвитку українців, які проживають за межами Української ССР

На основі угод з іншими союзними республіками Українська ССР сприяє національно-культурному розвитку українців, які проживають в цих республіках.

Українська ССР подас згідно з нормами міжнародного права всебічну допомогу, за їх бажанням, освітнім школам, науковим установам, національно-культурним товариствам українців, громадянам українського походження, які проживають в зарубіжних країнах, у вивченні української мови та переведенні наукових досліджень з українознавства, сприяє навчанню громадян українського походження в навчальних закладах Української ССР.

Голова Президії Верховної Ради Української ССР

В. Шевченко.

Секретар Президії Верховної Ради Української ССР

М. Хоменко

м. Київ, 28 жовтня 1989 року

## ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНСЬКОЇ ССР ПРО ПОРЯДОК ВВЕДЕННЯ В ДІЮ ЗАКОНУ УКРАЇНСЬКОЇ ССР „ПРО МОВИ В УКРАЇНСЬКІЙ ССР“

Верховна Рада Української Советської Соціалістичної Республіки постановляє:

1. Закон Української Советської Соціалістичної Республіки „Про мови в Українській ССР“ вести в дію з 1-го січня 1990 року.

2. Для поступового впровадження у всі сфери суспільного життя окремих положень закону встановити такі строки:

протягом трьох — п'яти років з моменту надання закону чинності вводяться в дію стаття 6, частини друга і третя статті 10, частина перша статті 1, частина перша статті 15, частини перша, друга і четверта статті 18, частини перша і третя статті 19, статті 20, 21, 31, 36 і частина четверта статті 38;

протягом п'яти-десяти років з моменту надання закону чинності вводяться в дію частина перша статті 13, статті 25, 26, 27, 28 і 29.

3. Доручити Раді Міністрів Української ССР розробити і до 1-го липня 1990 року прийняти „Державну програму розвитку української мови та інших національних мов в Українській ССР на період до 2000 року“, в якій, зокрема, конкретизувати строки впровадження статей закону, передбачених пунктом 2 цієї постанови, по окремих регіонах республіки.

Голова Президії Верховної Ради Української ССР

В. Шевченко.

Секретар Президії Верховної Ради Української ССР

М. Хоменко.

м. Київ, 28-го жовтня 1989 року.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ  
нашого Найдорожчого і ніколи Незабутного  
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

Івана Подусовського

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Духа в Брукліні, 14-го грудня 1989 р.

о год. 8:30 ранку

і о год. 7-й веч. в церкві Пресвятої Діви Марії

в Озон Парку, Н. Й.

Приятели, Знайомі просямо згадати Покійного в цей день у своїх молитвах.

Дружина — ОЛЬГА

Донька — МАРТА з чоловіком АНДРЕМ

Донька — НАТАЛКА

СВОДО

СВ. ВОЛОДИМИРА ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ ДОРОСЛИХ ОСІБ  
запрошує Вас на

НОВОРІЧНУ ЗАБАВУ

в неділю, 31-го грудня 1989 року  
St. Basil's College  
161 Glenbrook Rd.  
Stamford, Conn.

Оркестра: Журавлі  
ГАРЯЧІЙ БУФЕТ

Початок забави 9:00 год. веч.  
Вступ: \$30.00  
Просимо замовляти квитки/столі:  
Маруся Фриц (203) 329-8693  
Богдан Потоцький (203) 359-1736

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

## Українська будівельна фірма „ЛВІВСЬКА АЙСТРА“

виконує всі будівельні роботи, будуємо нові будинки і ремонтуємо старі, цементні роботи, сходи, підлоги, дерево, мармур, вікна, електричні роботи, каналізація, центральне охолодження і малярські роботи. Оцінка праці безплатна. Прошу тел. на число (718) 375-2545 — ДМИТРО ШЕЙ

## КУПЛЮ

ОРИГІНАЛЬНІ ОБРАЗИ (КАРТИНИ) І МЕТАЛЕВІ МОНЕТИ (МІДНІ, СРІБНІ, ЗОЛОТІ, ПЛЯТИНОВІ) ЗСА, Канади, Франції, України, Росії. І інших країн світу. Пропозиції скеровувати: VALU INC. P.O. Box 7847, Clearwater, Florida 34618, U.S.A.

**ARKA COMPANY**  
26 First Avenue  
Tel. (212) 473-3550  
New York, N.Y. 10009  
МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

## НА ПРОДАЖ

Календар української Дитини на 1990 р. \$10.00  
Ілюстрований Словник \$18.00  
Ілюстрований прител Ісуса Христа \$10.00  
Спогади В. Баргуні \$10.00  
Замовте список усіх наших видань. Віддавайте для дітей і молоді. Видання: Рр. Чумаки.  
UKRAINIAN BOOK, 16 Rivercrest Rd. Toronto, Ont. M6S 4H3, Canada

УВАГА!

## ВИСИЛАЄМО КОРОВИ ДО СССР — без мита з Америки й Канади

W. J. EXPORT-IMPORT, INC.

45 East 7th Street ■ New York, N.Y. 10003  
Tel.: (212) 477-6523

Ціни:

КОРОВИ з ГОЛЛАНДІЇ — раси Голштайн, 3 місяці тільні, які дають до 7 тисяч літрів молока річно — з доставкою на призначену адресу \$1,395.00 дол.

КОРОВИ з МАДЯРСЬКОЇ, 3 місяці тільні, які дають 5 тисяч літрів молока річно, з доставкою \$1,295.00 дол.

УВАГА!

## УКРАЇНСЬКІ БІБЛІЇ В УКРАЇНУ

Українські біблії безпосередньо поштою на Україну. Моліться до Бога, а Він відчинить Вам двері прямої висилки українських біблій в Україну.

Українські біблії і біблії для дітей заспокоюють душевний голод і відродять українську національну особисту гордість.

В кожному листі вони просять про українські біблії. Безпосередня висилка — це єдиний спосіб, вислати Українським Родинам Українські Біблії і тому, ми як українці мусимо спільно з'єднатися і всіма можливими способами їх переслати.

Асоціація Біблій Української Родини звертається до Вас з проханням пожертвувати \$20.00, \$50.00, \$100 — або в міру Вашої спроможності, та у цей спосіб допомогти безпосередній висилці біблій в Україну.

Асоціація Біблій Української Родини має тепер можливість при Вашій пожертві в сумі 20.00 дол. або більше (без поштової оплати) передати Українські Біблії і Українські Біблії для дітей, туристам на Україну або особам, які бажають їх вислати безпосередньо на Україну.

Ми можемо Вам дати прізвища й адреси українських родин. Поможіть нам донести Боже Слово до цих малюг та просимо надіслати Ваші шедри пожертви до Асоціації Біблій Української Родини. Асоціація Біблій Української Родини це організація незаробіткова та без оприлюднення релігійної приналежності.

Дякуємо Вам та нехай Вас Бог благословить.

UKRAINIAN FAMILY BIBLE ASSOCIATION  
P.O. Box 3723, Palm Desert, Ca. 92261-3723  
(619) 345-4913

## АПОН ПОРУЧАЄ УКРАЇНСЬКУ КОЛЬОРОВУ СТРИЧКУ З КИЄВА

VHS АМЕРИКАНСКА СИСТЕМА

Програма триває 75 хвилин і включає такі частини:

- Бандуристи з Києва: Розпрігайте хлопці коні. Ой на горі там жінці жнуть; Іхав козак містом. Ой у полі три квітичечки.
- Алла Кудлай: Неввуча, популярна пісня.
- Раїса Кириченко: Була собі Марічка; Ой не плавай лебедоньку; Пий журавка воду.
- Павло Вірський і танцювальна група Верьовки: Танець дев'ятка; Гуцули; Гопака; Архон. Київський танець.
- Тріо бандуристів: Сусідський північ; Чом, чом; Цвіте терен.
- Софія Ротару: Тече вода; Відпуння юності.
- Ансамбль Смерічка: Весілля з Буковини.

Замовляйте нові українські стрічки VHS поштою, а також можна набити в Українських Крамницях.

ЗСА — чек або М. О. за 35.00 дол. Ми платимо посылку.  
Канада — ЗСА 40.00 дол. М. О., тільки не COD.

APON RECORD &amp; VIDEO COMPANY

P.O. Box 3082 Steinway St., Long Island City, N.Y. 11103 ■ (718) 721-5599

Щиро вітаємо нових українських продавців із ЗСА і Канади.

## Любов Колесняк ПОТОЙБІЧ РУБІКОНУ

ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛИ, НАРИСИ, ДРАМА

Мистецьке оформлення

Любовіслава Гуцалюка

Тверда обкладинка

Ціна \$15.00 плюс \$2.00 за пересилку.

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Мешканців сенту Нью Джерсі обов'язує 6% ставкою податку.

## KOBASNIUK TRAVEL INC.

157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

(212) 254-8779

(800) 535-5587

— 70 YEARS OF EXPERIENCE —



Established 1920

## CELEBRATE CHRISTMAS OR EPIPHANY in LVIV

## VERTEP

JANUARY 2-12, 1990

11 Days LVIV 6 Nights

JAN. 3 — Budapest in transit

JAN. 4-10 LVIV

JAN. 11-12 Budapest

Breakfast Basis

\$1599.00 Single Suppl. \$185.00

Escort: Andrew Lastowewsky

Final booking date November 29th

## YORDAN

JANUARY 15-26, 1990

12 days LVIV 7 Nights

JAN. 16 — Budapest in transit

JAN. 17-24 LVIV

JAN. 25-26 Budapest

Breakfast Basis

\$1650.00 Single Suppl. \$192.00

Escort: Halya Hirniak

Final booking date December 15, 1989

To: KOBASNIUK TRAVEL INC.  
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Enclosed is \$250.00 per person

LAND PORTION DEPOSIT for

Name \_\_\_\_\_ ☐ VERTEP ☐ YORDAN Tour

Address \_\_\_\_\_ City \_\_\_\_\_ State \_\_\_\_\_ Zip Code \_\_\_\_\_

Street \_\_\_\_\_ City \_\_\_\_\_ State \_\_\_\_\_ Zip Code \_\_\_\_\_

Telephone: Area Code (\_\_\_\_\_) \_\_\_\_\_ I need TERNOPIL Stay ☐I AM a U.S.A. CITIZEN ☐I AM NOT a U.S.A. CITIZEN ☐

## СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate  
Fountain Road Kertchuk, New York 12440  
914-626-5641

A Year Round Resort

Найкращим різдвяносвятоточним подарунком для вашої дружини буде

## ПРОВЕСТИ РІЗДВО ХРИСТОВЕ

з ріднею і приятелями

на СОЮЗІВЦІ!

Прибутьте на Союзівку і святкуйте з нами!

Від 23-го до 25-го грудня 1989 року  
або від 5-го до 7-го січня 1990 р.

Спеціальна оплата — 100 дол. від особи, включає:

в день приїзду, перед вечерею, прийняття з сиром і вином, а на другий день, снідання, обід і традиційна Святка Вечера. На Різдво — снідання і святоточний обід з індиго або стейком.

Приймається резервація враз із депозитом по 25.00 дол. від особи.

Оплата за саму Св. Вечерю — \$15.00 від особи

На Новий Рік 31-го грудня маємо ще тільки деякі кімнати.

## КРАМНИЦЯ СОЮЗІВКИ

є відкрита цілий рік

Маємо великий вибір цікавих подарунків під ялинку, як і на різні okazji.



УПРАВА СОЮЗІВКИ

## Приймається оголошення СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „Свободі“

Адміністрація „Свободи“ запрошує ВШановних Читачів, Установ, Організацій, Товариств, Професіоналістів, Купців і все Громадянство передати свої традиційні святоточні привіти у збільшеному Різдвяному числі, що зайдуть у найдавніші закутки світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святоточного числа, надають такі побажання окремої вартості і значення.

## ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ

1 цаль через 1 шпальту .... \$ 7.00 4 цалі через 2 шпальти .... \$40.00  
1 цаль через 2 шпальти .... \$10.00 5 цалів через 2 шпальти .... \$50.00  
2 цалі через 2 шпальти .... \$20.00 6 цалів через 2 шпальти .... \$60.00  
3 цалі через 2 шпальти .... \$30.00 та в інших розмірах.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ — за новим стилем ..... до 12-го грудня 1989 р.  
за старим стилем ..... до 19-го грудня 1989 р.

При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВАТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в першому числі ті, що скоріше надішлють свої замовлення.

Зголошення святоточних побажань, РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надіслати до:

„СВОБОДА“

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

## ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті „Зростають ціни на цукор“ Андрія Бука („Свобода“, ч. 226 з 30-го листопада), на сторінці другій, в другій колонці, дев'ятому рядку з доліни треба читати: „бо поверх 50 відс. автомобілів“. — Ред.



## НОВЕ ВИДАННЯ

KMC RECORDS



Касета ..... \$10.99  
Компакт диск ..... \$19.98  
Пересилка .... \$1.00 Амер.

Замовлення на адресу:  
YEVSHAN CORPORATION  
Box 325, Beaconfield  
Quebec H9W 5T8, Canada

Tel.: 1-514-630-9858  
Факс: 1-514-630-9960  
Visa & Master Card accepted

## HELP WANTED

ШУКАЄМО ЖІНКУ до опіки над двома дітьми у віці 18 і 5 місяців, зі знаннями української і частини англійської мов. Мешкання і харч. Платня за домовленістю. Телефонувати ввечері по 6-й годині — (201) 773-7874, Clifton, N.J.

POSITION AVAILABLE AS NANNY/HOUSEKEEPER with family in Bergen County, N.J. Prefer woman with knowledge of English and Ukrainian. Call 1-914-856-6101

ATTENTION — HIRING! Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 — \$69,485. Call 1-602-838-8885. EXT R-1769

## FUNERAL DIRECTORS

## ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАІГРО — директор Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET  
NEW YORK, N.Y. 10009  
(212) 674-2568

## LYTWYN &amp; LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговування ЦИРА і ЧЕСНА Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)  
UNION, N.J. 07083  
(201) 964-4222

## ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку св. Духа в Гемптонбургу та інших

фірма Cypress Hills Monuments

Власник — український ВОЛОДИМИР БІЛАНСЬКИЙ.

К. М. КАРДОВИЧ і О. ПОБАЧЕВСЬКА

800 Jamaica Avenue  
Brooklyn, N.Y. 11208  
Tel.: (718) 277-2332

Відкрито кожного дня в суботу виключно від 9 до 5 по пол. в неділю від 10 до 4 по пол. На бажання і для вигоди клієнтів радо заведемо до Вашого дому з проектами й порадами.